

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Memoriale Ad Eminentissimum Et Reverendissimum
Cardinalem De La Cveva E Sacra Congregatione Sanctæ
Inquisitionis Circa Qverimoniam Frivolam Iansenianam
DD.P.S.I. Contra Theses Theologicas Et Libellvm ...**

Bivero, Pedro de

[S.l.], [ca. 1641]

Nunc Errata Typographica, quæ Typogr. Louan. in sua impressione
commisit contra libellum supplicem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73733)

Tela ingesta.

ce, isto vno libello conciliasse, quam boni, omnibus P. Lessij libris, & quotquot ab ipsis hic, a condito Societ. Collegio conscripti sunt.

Non est igitur, quod Cels. Suam iudicij & electionis pœniteat, quando Iansenium ad Cathedram nominauit Ipresensem. Nemo è Belgio à centum forte & amplius annis, omnes veri Episcopi, quas Paulus ad Timotheum & Titum describit, dotes propius in se expressit, nemo qui tantam apud omnes, qui nouerant, sustinuit expectationem.

Hactenus, Eminentiss. Domine, de Querimonia Zegueriana contra Theses, scripta de *consilio P. S. I.* per Typographarium ingesta & regesta.

Nunc *Errata Typographica*, quæ Typogr. Louan. in sua impressione commisit contra libellum supplicem.

B ;

Menda.

Tela regesta.

Christiana suis scriptis conciliasse, quam boni multis ante editis eruditissimis libris, qui in Belgio conscripti sunt; accedentibus in hanc partem magna Academia Louanensis vera Theologia Cathedraticis Doctoribus. Quamuis libro Iansenij primùm viso, congratulati sibi sint Ministelli aliquot Bataui, eum tandem diuinitus, si Superis placet, illuminatum ad sua castra accessisse. Vti & Vratilauicæ in Silesia gloriati scribuntur, se suarum partium strenuam propugnatorem eundem esse nactos, cum Catholicis, in ea vrbe degentibus, ne quidem de nomine Iansenius innotuisset.

Non est propterea, inquiunt, quod Celsit. Suam iudicij & electionis pœniteat, quando Iansenium ad Cathedram nominauit Ipresensem, siquidem ex relatione bona & satis bona quorundam. Nemo è Belgio à centum forte & amplius annis, omnes veri Episcopi, quas Paulus ad Timoth. & Titum describit, dotes propius in se præferebat, nemo qui tantam apud omnes sustinebat expectationem: Nouit Deus, & tempus docebit.

PAG. J. QUERIMONIA IACOBI
ZEGERS.

PAG. I. *Aduersùm libellum R.P.
S.I. Regia Capella Bruxell. Conciona-
toris.*

PAG. I. *Ad Serenissimum Prin-
cipem Cardinalem Infantem.*

PAG. 3. *Obtulit nuper Cels. Suae li-
bellum Reu. Pater Societ. . . . aduer-
sus Rm̄i D. Cornelij Iansenij nuper Epi-
scopi Iprensis, quam typis euulgauit,
Augustinum.*

PAG. 3. *Id enim Roma apud S. In-
quisitionem agitare dicuntur, oblato
etiam in eam rem ab eodem Suae Cel-
situd. Concionatore libello Eruinen.
Cardinali de la Cueva.*

PAG. 3. *Magnis enim impendiis
(etiam vxorcula mea dote in id in-
iecta) librum excudi.*

PAG. 3. *Plurima adhuc exemplaria
domi habeo.*

PAG. 3. *Viri tamen ubique piissimi,
qui nullo nisi veritatis affectu labo-
rant, opus illud, vt diuinum & celo
delapsum, ardentissime amplexantur.*

NE futor ultra crepidam. Substi-
tuatur nomen auctoris, vel au-
ctorum, qui tuis typis vel litteris vsi
sunt.

Addenomen & cognomen, quod
est in libello. Nec est, nec esse vult
ἀντινομαστίας Concionator, præ ceteris se
maioribus.

Dele. Hoc est enim capitale erra-
tum, vt gregarius typographus coram
tanto Principe sic agat, & Theologicè
quidem. Imponis Principi, cum iustu-
riâ Iansenianorum, nolentium vel
non valentium suum Iansenium per
se, & suo nomine, tueri.

Lege, quem. Adde Augustinum Ian-
senij, sed non ita Iansenium S. Augu-
stini.

Dele, in eam rem; cum multò antè
liber fuerit ad censuram Patrum Pur-
puratorum Romam euocatus. Alia
mens libelli supplicis fuit. Sed Hispa-
nicè non plus forsàn, quàm Latine in-
telligis.

Dele, vxorcula mea. Scilicet ab
vxorculæ Louanensis dote Ecclesiæ
Catholicæ definitiones pendebunt?
Quin merces tuas in Hollandiam
mittis, isthic placituras? Viam nosti,
qui nuper vexeris. Caue tamen in
Galliam, vbi liber duplo vilior est, vel
quia boni non emunt, vel quia isthic
curantibus amicis tuis reculus, nihil
vxorcula tuæ dotem morantibus. Eos
saltem oportebat magis vxorcula tuæ
misereri.

Suboluere fortassis Catholicis Ger-
manis sublestæ merces, fides sub-
lestior. Ideòne domum remittunt?
Nolunt fortè sinceri homines sibi aqua
Calibus missam pro vino obrudi.

Laborant? veritatis affectu? Grati-
sanè morbus & periculosus. Porro
dele, diuinum; neque enim omne diui-
num est, quod è cælo cecidit, vel iam
cadit, velut grando & fulmina &c.
illud potius deuium, quàm diuinum, di-
xeris.

Dele

PAG.

Menda.

PAG. 4. *Diuinissimam & profundissimam S. Augustini Theologiam . . . omnium oculis ita exposuit, ut cacos esse oporteat qui intimas, quæ latebant, fibras non videant.*

PAG. 4. *Ad hanc autem nouam Ianseniani Augustini lucem pij doctiq; exultans.*

PAG. 4. *Iam intelligitur, quo pede & basi sit Theologia mystica.*

PAG. 4. & 5. *Sed qua causa R.P. Concionatorem impulit, ut Emum D. Iansenium, tam Diuine & amabilis Theologia instauratorem ad S. Inquisitionis tribunal tanquam hereticum vocaret? . . . Mouido, inquit, del justo zelo, que vn discipulo debe tener en honor de su Maestro; y mas siendo tan grande el Maestro, como fue el P. Gabriel Vasquez.*

PAG. 5. *Iansenius ausus est dicere, Imperitiam doctrinæ S. Augustini tantam in Vasquez passim apparere, ut alienis, non suis oculis illius scripta legisse videatur.*

PAG. 5. *Censuram eius in S. Augustinum esse insolentem, temerariam, & imperitam. Dixerat enim P. Vasquez ex opinione S. Augustini de peccato originali, nos cogi incidere in sententiam Pelagij. Vbi rem tam indignam non ferens Iansenius, Quid enim, inquit, magis temerarium dici potest?*

porinus totus, qui dum viueret non est ausus mutire & effutire quæ scripta reliquit. Vasquez optimè per Vasquium defenditur, ut animaduertere potest qui eum legit & intelligit; & patet ex meo libello sup-
plice.

Emendata.

Dele S. quia in Cornelio Iansenio tantum est *Augustinus*, non *Sanctus*. Nec *fibra* sunt istæ, sed *simbria* compositæ ad speciem.

Explica quinam hi. Ianseniani forte, quibus lux vetus Theologiæ velut noua displicet, quia Iansenio non placet.

Adde, *quoniam antea à nullo intelligebatur*. Dele autem *basi*; quia in vno stans pede titubat & vacillat.

Dele *Diuinæ Theologia instauratorem*; quem vt talem nollet agnoscere Academia Louanienfis.

Dele, *tanquam hereticum*; cum id non fit in libello supplice. Citationum causâ scholasticè in eo agitur. Non verò ibi, sed alibi citatio facta est ad tribunal sanctæ Inquisitionis.

Adde, ipse est, qui alienis oculis legit Vasquium; & si propriis, vnus eorum qui *videntes non vident*. Quod *si videretis non auderetis contradicere*, vt ait contra Iulian. S. August. Et sanè dicebant nuper viri eruditi & apprime in Theologia docti, nec nostri Ordinis, videri Iansenium nullum Doctorem Scholasticum inspexisse: ergo nec Vasquium.

Adde. D. Augustinus premebatur circa essentiam peccati originalis, vt ipse fatetur in epist. ad Hieronym. & idèd premebatur, quia perspiciebat periculum in quo erat. Ad hoc ipsum periculum alludens Vasquez ait nos cogi incidere in sententiam Pelagij, de quo ipse sibi dubius adhuc Aug. cauebat. Vnde insolens est & plena masculabile censura Iansenij & Iansenianorum. *Insultant lepores leoni mortuo*. Le-

Menda.

PAG. 7. *Viderit ergo quàm prudens & eruditus fuerit P. Vasquez; contra quem hæc Augustini elogia & eximia laudes dirigi à Suario existimant eruditi.*

PAG. 7. *Viderit quàm prudens & eruditus confrater eius Mariana, qui, non omnes, inquit, & se inter eos esse ostendit, Augustini in eo (predestinationis negotio) sententiam probant. Horrida multis videtur & aspera.*

PAG. 8. *Suarez quoque alibi dicit sententiam P. Vasquez de cogitatione congruâ, quàm ubique pro gratiâ Christi inculcat, & ut à se inuentam dissuadiatur, destruere veritatem internæ Gratix, & nihil in re differre ab errore Pelagij. O si hoc Iansenius ausus fuisset! Non tantum esset salitre por los tiros que haze a tales Maestros, sed plus quàm Lutheranus & Calvinista.*

PAG. 8. *Nec ibi stat Suarez, sed pergit: Quæ sanè, inquit, omnia (quæ sequuntur ex opinione Vasquez) toleranda non sunt. nam doctrinam Pelagij planè continent, nec Catholici Doctores (Vasquez & Vasqueziani) cum quibus disputamus, illa concedunt. Sed quod optamus, est, ut nos doceant modum firmum & solidum vitandi hæc incommoda.*

PAG. 9. *Hæc sunt vulnera, quibus se domi quasi silentio confodiunt Cadmei fratres, aduersus alios; si minimo digito tangantur, tam vocales & clamosi. Sed præclarum est Emin. Belarmini de Vasquij, Molina, Lessij, Gratiâ efficace testimonium: Hæc opinio, inquit, aliena est omnino à sententiâ Scripturarum diuinarû, &*

Emendata.

Contra quem? Pro quo nempesunt elogia S. Augustini Hipponensis, non Augustini Iprensis. Collyrio hæc tibi opus est.

Adde, quod omisisti, & non omisit Mariana; Neque video hæc certo aliquo Ecclesie decreto fixam, ut absolute non liceat resillire; sed in medio relictam, uti pleraque scholæ placita. Non igitur accusat, sed excusat. An mutilatum in officinâ tuâ Marianæ erat exemplar, in quâpiam auctione redemptum? an oculi, quibus vsus es, videre integrum noluerunt?

Exclama potius: O si plus de petra salis, quàm de salpetra Iansenius habuisset, alius fuisset. Quod attinet ad Suarium, suppositâ conditione loquitur: Si talis inquit, sit cogitatio, quæ per externam obiectorum propositionem mere naturalem, id est, cum solo concursu, & generali providentiâ Dei comparari possit. Quid si ita non comparetur, ut ait Vasquius? Multum differt ab errore Pelagij. Et tu cæcutis, qui inuentorem noui Augustini laudas, & inuentorem solius vnius nominis Gratix congrua ita damnas.

Adde, Reueretur tantus Doctor R. P. Vasquez, nec detrectauit ab illo edoceri in eo quod ipse non ita perfecte assequatur.

Cadmei fratres? Fabulam vir bone non intelligis. Non hi Cadmei fratres, quos designas, domi integro seculo tam concordēs, ut nec ipsa in eos hoc in genere calumniam fabricari inuidia potuerit. Placuit tamen illa fabula tuæ Querimonix architectis, ut vel tibi poetice illuderent, qui Cadmi filias, litteras, inquam, à Cadmo

Menda.

& euerit omnino fundamentum prædestinationis diuinæ, quam S. Augustinus ex diuinis litteris solidissime comprobauit.

PAG. 9. Vnde postea anno M.DC.XIII. à R. P. Claudio Aquauia Societatis nostræ Præposito Generali post diuturnam & diligentem huius rei discussionem, decreto peculiari improbata est, inquit Tannerus.

PAG. 10. Vt cum R. P. Tympeius (quem sepe narrantem audimus) statisset eum ea de re alloqui, & conari in sententiam P. Lessij parum inflectere, monitus fuit à Socio R. P. Generali, ne quæso sententiæ illius mentionem apud R. P. Generalem iniiceret; aliàs futurum ut in apoplexiam (verba R. P. Marci sunt) aut deliquium animi incideret.

PAG. 11. Vt autem ad P. Vasquez redeam, ignoscimus zelo & naturali amorì R. P. Concionatoris in suum Magistrum. Quem tamen speramus iam paulisper remittere, ubi intellexerit à Patribus eiusdem Societatis acerbius, quam à Iansenio vapulare.

PAG. 12. Eximij & doctissimi Scholastici, in hac Academiâ nuper Professores, quoties mentio P. Vasquij incidisset, dicere solebant, se ad refellendum Vasquium non alio Auctore, quam Vasquio indigere.

PAG.

Emendata.

17

dmò inuentas, satis etiam inscitè, tractas. Cetera ad eandem fabulam pertinent. Alios fingis ex tuâ naturâ, qui non tam typographus Louaniensis es, quam, ut tibi moris esse audio, præco egregiè vocalis & clamorosus. At cùm questus gratiâ omittis, quod omittendum non erat? Adde quod addidit Bellarm. *Quantû ego existimo.* Hoc verbum cetera temperat: hoc clama, & satis est.

Adde, quòd hoc decretum, ut nuper lectum est Louanij, publicatum non est, & si publicaretur, ut aiunt qui præsentis fuerunt, & imprimis R. P. Mutius Vitellescus, qui nunc Generalis est, viderent omnes decretum esse de acceptione gratiæ sufficientis & efficacis, quæ vtraque à nostris omnibus, sed non in eodem sensu, docetur: quid allegas?

Adde, *credat qui volet.* nec enim credibile est, quòd P. Tympeius ageret de conditore decreti, cùm Romæ non fuerit regente R. P. Aquauia. fuit Romæ sub P. Generali Mutio, cuius socius Coadiutor est similium rerum ignarus. Nec animi deliquium ei viro metuendum, qui sexto iam lustro vniuersam Societatem, tot vndique procellis concussam, imperturbatus sui que semper similis sustinet. Ast ubi? quibus testibus? quâ occasione hæc tibi P. Tympeius narrauit? vel testes profer, vel tibi, etiam publico Præconi, & iurato, non credemus.

Satis errasti, & aberrasti, *redi. Ignoscimus,* inquis. Adde, suspectum verbum quando venia sine spe emendationis offertur. Magnum initium timoris, ne quod falsò dicis de Vasquio, tibi accidat.

Hic desiderantur nomina & cognomina. An ij similes fortè Academicis, qui olim idem iactabant de S. Thoma. Et de Bellarmino hoc ipsum occlamant hæretici. Nec damnarem si quis, Vasquium per Vasquium refelleret, ut ego per tela ingesta & regesta tuum scriptum refutaui.

De se

Menda.

PAG. 13. *Verum duas praeipue hereses ex AUGUSTINO Iansenij, tamquam maximè notabiles ac deformes, Serenissimo Principi representat.*

PAG. 13. *Primo quod Concilium Tridentin. dicat. Et si Christus pro omnibus mortuus est, non omnes tamen mortis eius beneficium recipiunt. Iansenius verò id negare videatur, & affirmare tantum mortuum esse pro electis.*

PAG. 13. *Sed idem olim obiectum S. Augustino à Semi-Pelagianis. Unde idem responderi potest R. P. Concionatori, quod S. Prosper illis: Cùm rectissime dicatur Saluator pro totius mundi redemptione crucifixus, propter humanæ naturæ susceptionem, & propter communè in primo homine omnium perditionem, potest tamen dici pro his tantum crucifixus, quibus mors ipsius profuit.*

PAG. 14. *Atque hæc capitalis, si Deo placet, Iansenij heresis, cuius etiam fama cum Auctoris infamia per Religiosarum claustra, & c. iam ambulat, mirantium quam ratione Iansenius tam aperte hereticus, in Doctorem Theologum, ac deinde à Serenissimo Principe Cardinale in Episcopum Ipresensem sit assumptus.*

PAG. 14. *Bruxella quoque libellus duodecim articulorum viris & feminis nobilibus intrusus, in infamiam doctrina Auctoris it per manus; ex arte veteri profusus, & more Massiliensi. Quidam Christianæ fraternæ charitatis obliti, & c. afferentes talia in nostro esse sensu, qualia diabolico continentur Indiculo.*

PAG. 15. *Secundò R. P. Concionator valde exaggerat, quod gratiam sufficientem, quæ semper effectu caret, & sine quâ tamè homo peccare nõ posset, Iansenius monstruosam appellauerit.*

PAG. 16. *Nec veram gratiam Christi monstrum vocauit, ut R. P. Concia-*

Emendata.

Dele duas hereses. Puras intelligis, quæ legis? In textu est Catholicus veradatus. Nullumne Dictionarium Hispanicum in tuâ prostat officinâ, quod consulas?

Dele, Videatur, nam absolute negat tom. 3. lib. 3. c. 20. & concludit: Ex quo factum est, ut iuxta sanctiss. Doctorem non magis Patrem (Christus) pro aeternâ liberatione ipsorum, quam pro diabolo deprecatu fuerit.

Adde, non debet, sed potest dici, quod proprie pro electis, minus autem proprie pro reprobis sit etiam mortuus, ac proinde rectè omnes dicuntur redempti, ut ex Prospero liquet; sed Iansenius & Ianseniani, sicut in Magistrum, S. Augustinum, sic etiam in discipulum Proserperum peccant.

Dele, aperte hereticus: Hoc tamen apertum est, quod assumptus ad lauream & mitram non eo ipso confirmatus in gratia, & in fide est. Detur hoc solum Apostolis, nec Iansenij detur Augustino, quod nec concessum S. Augustino.

Adde, Quis hic libellus? cuius? cui datus? quid continet? à quo promanauit? declara. Tunc utere S. Prospero, sed cum cautelâ, ne de indiculo libri Iansenij ita loquantur ex S. Prosperi verbis.

Adde, Quis hoc somniauit vel inter spectra nocturna? solus vnus qui appellauit monstrum naturæ, si talis gratia concederetur, ut & aliquos alios terreret.

Dele inuidiosè, substitue Theologicè. Dele ex monitrositate illâ. Ex qua necessario

Menda.

Concionator inuidiosè inculcat, sed ex monstrositate illà nullam eiusmodi gratiam dari hominibus lapsis colligit.

PAG. 28. *Censura.*

PAG. 28. *Pro veritatis, & innocentia iusta defensione veritas manifestanda est, non errores dissimulandi.*

PAG. 28. *In quem finem humilis & supplex Querimonia meritiò in lucem edipotest.*

Emendata.

fariò colligeretur Christum passum non fuisse secundum sufficientiam pro reprobis, qui non sunt vti, imò nec vti voluerunt beneficio sacræ passionis, & si illis hoc medicamentum assignetur, incidere necesse est in idem monstrum, quod plus quàm erratum typographicum est.

Censura. Adde. Pro Librario, & libro, non pro libello supplice, ritu Aulico, sicut nec pro Thesibus Theologicis, more Academico, necessaria, vt patet in Thesibus Patrum Minoritarum Hibernorum adiectis, & obiectis.

Veritas manifestanda est. Adde, sicut & manifestata est per Theses Theologicas, ac libellos oblatos. *Nec errores dissimulandi.* Adde, cuiuscumque gradus sint auctores & fautores, siue Doctoralis siue Episcopalis.

Adde, si placet, *In, vel, contra quem finem, humilis & supplex Querimonia.* Adde Iacobi Zegers viri litterarum multarum, quas ex eius officinà accepit & habuit impressus Augustinus Iansenij. *Meritiò in lucem edipotest.* Adde, sed nec potest nec debet edi cum Typographicis erratis, in quibus sibi complices habuisse, habemus fatentem reum, nec latent.

Eminentissime Domine,

POST ingesta tela, & regesta concludo meum memoriale, quod continet Errata Typographica, quæ si benè computentur, vocari poterit *Libellus centum errorum.* Quòd si adhuc duo desiderentur, vt centesimus numerus impleatur, adici poterunt, vt ignarus scribendi id quod scribit, Typographarius assumptus sit, & pro defensore Augustini Iansenij Typographus vnus prodeat in lucem, quam ceteri fugiunt compositores libelli: Habemus fatentem reum; *Quidquid hic narro, & dissero alienum est, & non natum in meo fundo.* Hic fundus, sicut & Africa temper noui aliquid fert, postquam enim iam absoluius ad prius obiecta responsionem, accipio eundem libellum creuisse non quoad ad hanc secundam partem,